SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Hallinto- ja suunnitteluosasto
Tasa-arvoyksikkö
Neuvotteleva virkamies Päivi Yli-Pietilä

21.9.2016

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta 22.9.2016

HUOMIOITA SUKUPUOLTEN TASA-ARVOSTA JA VALTION VUODEN 2017 TALOUSARVIOESITYKSESTÄ

Laki edellyttää viranomaisilta sukupuolten välisen tasa-arvon suunnitelmallista edistämistä. Tasa-arvonäkökulman nivominen mukaan talousarvioesitykseen ja muihin ministeriöiden avainprosesseihin (esim. lainvalmistelu, hankkeet) perustuu tasa-arvolain velvoitteisiin. Sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen toimenpiteitä on tarkennettu hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa[1]. Myös valtiovarainministeriön budjetin laatimismääräykset[2] edellyttävät, että talousarvioesityksen pääluokkaperusteluihin tulee sisällyttää ”yhteenvetotarkastelu sukupuolivaikutuksiltaan merkittävästä talousarvioesitykseen liittyvästä toiminnasta.” Tasa-arvo-ohjelmaan on kirjattu pitkän aikavälin tavoite siitä, että valtioneuvoston päätöksenteko tukee sukupuolten tasa-arvoa.

Tasa-arvokirjaukset talousarvioesityksessä 2017
Sosiaali- ja terveysministeriö on vuosittain arvioinut sitä, miten eri ministeriöt ovat em. työssä onnistuneet. Tässä vaiheessa vuoden 2017 talousarvioesityksestä on arvioitu vain ns. yleisosio. Se ei vielä anna kattavaa kuvaa tilanteesta koska siinä ei näy kaikki momenttien yhteydessä esitetyt perustelut. Alustava tarkastelu osoittaa, että vuoden 2017 talousarvioesityksessä kaikki ministeriöt ovat tehneet ainakin yhteenvetotarkastelun. Näiden yhteenvetojen pituus ja sisältö vaihtelevat kuitenkin paljon ministeriöittäin , ja osassa talousarvioista yhteenvedot olivat lähes samoja kuin edellisvuonna. Analyysia jatketaan syksyn 2016 aikana.

Hallituksen tasa-arvo-ohjelman toimenpiteet
Hallituksen tasa-arvo-ohjelmaan sisältyy seuraavat toimet jotka on kirjattu talousarvioesitykseen:
1. Lähisuhde- ja perheväkivallan uhreille tarkoitettujen turvakotien rahoitus. Rahoitusta kasvatetaan vuosien 2017-2019 aikana yhteensä 50 prosentilla vuoden 2016 tasosta (lisäys 2 milj. euroa/v). Istanbulin sopimus[3] velvoittaa Suomea tarjoamaan riittävästi turvakotipaikkoja. (STM)
2. Lähisuhde- ja perheväkivallan uhrien ympärivuorokautinen auttava puhelin on tarkoitus käynnistää loppuvuonna 2016. Rahoitus on Oikeusministeriön momentilla. Auttavan puhelimen käynnistämiseen Suomea velvoittaa Istanbulin sopimus. Puhelinpalvelua koordinoi THL ja se on tarkoitus rahoittaa jatkossa rikosuhrimaksun tuotolla. (OM)
3. Naisten tasa-arvoisen kohtelun ja työllistymisen edistämiseksi ehdotetaan naispuolisen työntekijän perhevapaista työnantajille aiheutuvia vanhemmuuden kustannuksia tasattavaksi 2 500 euron kertakorvauksella. Asia on valmistelussa. (STM)
Lisäksi kuudessa hallituksen keskeisessä yhteiskunnallisessa uudistuksessa tai kärkihankkeessa arvioidaan sukupuolivaikutukset eri vaiheissa, pyritään määrittelemään tasa-arvotavoitteita ja raportoidaan sukupuolivaikutukset.
Tasa-arvo-ohjelmaan sisältyy hanke talousarvion sukupuolivaikutusten arvioinnista (STM ja VM). Tarkoitus on ensin arvioida vuoden 2016 talousarvion määräraha- ja veromuutosten sukupuolivaikutuksia ja edetä seuraavassa vaiheessa sukupuolivaikutusten arviointimenetelmien ja toimintamallien kehittämiseen.

[1] Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016-2019 http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75238
[2] http://vm.fi/documents/10623/307577/Valtiovarainministeri%C3%B6n+m%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ys+toiminta-+ja+taloussuunnittelusta+sek%C3%A4+kehys-+ja+talousarvioehdotusten+laadinnasta/65420e1c-a059-4374-86f7-8ca5d612b360
[3] Istanbulin sopimus = Euroopan neuvoston yleissopimus naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta.

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi

Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709

e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi